tuſt möda ennaſt perituſe-wina, Turgi-pipra ehk mu niſugguſe kange rohhuga akkama arstima, waid nipea kui ial wõimalik targemate käeſt abbi minema nõudma. Kui arstile läkkitad, ſiis olgo minija üks mõiſtlik inimene, kes tõbbe täielikult oskab ärraſelletada ja ſedda targaſt tähhele panna, mis tohter aige rawwitſemiſe pärraſt õppetab. — On mittokorda, parrako Jumal! ſelleſt ſuurt kahju tulnud, et rumalad rohhu otſijad rohhitſemiſe õppetuſt wasto oksa aigele räkiſid, ja opis teiſiti teggid, kui neile olli käſtud. Melemõistuſt on iggas tallituſes tarwis.

6. Kui ſina tohtri käeſt rohtu olled ſanud, ſiis wõtta ni paljo ja ni mittokorda päwas, kui ſulle olli õppetatud, ja ärra uſſu mitte, et ſe läbbi kiremaſt terweks ſaad, kui rohkemine wõttad kui ſulle olli käſtud. — Rohhud, mis õppetud arstid ſulle andwad, on nõnda wälja arwatud, et neiſt üksnes ſiis abbi tulleb, kui neid arro ja aega möda ſisſe wõetakſe. Tahhakſid ſina piſſokeſe klaſi täie, kuſt kaks ehk kolm korda päwas mõned tilgad piddid wõtma, ühhekorraga ärra jua: ſiis teekſid ſa terwiſele ſuurt kahju ja tõbbele ei ſaaks middagi abbi.

7. Tahhad ſa oma käe peal tõbbe akkatuſel rohtu wõtta, enne kui kaugemalt abbi jõuad otſida, ſiis wõtta üks kortli oſſa praego lüpſetut rööska pima, pane noa otſokeſe täis ſola, ehk niſama paljo met pima ſisſe ja jo ſedda ärra. Se piſſokene arstimine wõib mittokorda ſiño tõbbe kergitada ja ei ſa ſulle ial kahju teggema.

8. Kui kõhhu wallo alles akkamas ja ſina muido terwe olled, ſiis wõid ſa Mündi-lehtede peale wallatut kewa wet ſoealt tee-wee kombel jua, mis kehha iggitſemiſt koſſutab ja ſeddamöda kõhhu wallu wähhendab. Lähheb tõbbi raskemaks ja ei tahha piſſokeſe arstimiſe jures ſiño külleſt lahkuda, ſiis ſada wibimata linna ehk mõiſa abbi otſima.

9. Pane willaſed ſukkad jalga ja üks willane rie ehk rättik kõhhu ümber. Ja mis ma

10. Sulle weel kõhhu-wallo wasto õppetan, ſedda ei tohhi ſa wana perre-emandale egga neitſile mõiſas kulutada, need akkakſid kohhe ſelle wasto tõrkuma. Kui kõhhu-wallo wägga ſuur ja kõht käelitſumiſe wasto ellitab ehk wallus on: ſiis kasta üks mitmetkordſelt kokko pandud linane rättik külma wee ſisſe, wäna weſſi ſeeſt wälja, laota niiske külm rättik kõhhu peale ja katta paar kuiwa rättikut ehk willane rie märja rättiko ülle, et märg rättik hästi kõhhu liggi ſeiſab. Kui tunni ehk kahhe pärraſt märja rättiko ärrawõttad, ſiis on rättik ni pallaw, kui olleks pallawa wee ſees olnud, agga ſiño wallo on wähhemaks läinud. Sedda asja ollen iſſe katſunud ja mitmele teiſtele õppetanud, kes kui minagi ſeſt ſuurt abbi tundſid. — Agga neitſi ja emandale ärra lauſu ſeſt ſõna, nemad tulleksid muido miño kallale.

Tunnista nüüd tõttelikult, armas luggeja! kui paljo olled ſina tännini neiſt üllemal rägitud kümneſt tükkiſt kõhhu-tõbbe jures täitnud? Paikene, anna mulle tullewal aastal wastuſt!

Siin tahhame nüüd eſſimeſe küſſimiſele — miks kõhhu-tõbbi küllades kurjem kui linnades — ſedda räkida, mis minewal ſuwwel küllaſid möda käies nähha ja kuulda ſaime.

Kõhhu-tõbbi läks küllades ſe läbbi ni wägga kurjaks, et meie Ma-rahwas ennaſt aiguſe aeal mõiſtlikult ei oskanud oida. Küllaſid möda käies leidſime enamiſt iggas kohhas aigeid, kes palja jallu ja ſärgi wäel õues märja rohhu peal maas, ehk lojuste laudas ſittaſe põhhu peal pikkali ollid. Teiſed leidſime rehhe al winge tule käes, arwaſt olli mõni kambris ehk toas ſängis aige kombel, agga neilgi ei olnud ſukke jallas egga ſoea riet kõhhu peal, arwaſt nie wana kunb katteks kehha ülle laotatud. Ilje-

Ma-rahwa Kalender 1851, lk 15